

SESSIÓ CIENTÍFICA DEL 2 DE DESEMBRE DEL 1933

Presidència del Dr. PIUS FONT i QUER

Hi assisteixen els membres Mn. BATALLER i Srs. AMENGUAL, BOTEY, CANDEL, ESPAÑOL, FONT (J.), FONT i QUER, GUTIÉRREZ, LLOPIS, ORIOL, SAGARRA, SERÓ, VALLMITJANA, VILARRÚBIA, VILLALTA, VIVES (T.) i l'invitat W. W. LEPESCHKIN.

Són admesos els senyors:

Francesc HERNÁNDEZ-PACHECO DE LA CUESTA, professor de geografia a la Universitat de Madrid, presentat pel Sr. CANDEL VILA i Mn. BATALLER. Es dedica a geografia física, i viu a Madrid (carrer de Pablo Iglesias).

Jaume FERRER i ALEDO, apotecari de Maó, presentat pels senyors E. CASTAÑOS i FONT i QUER. Es dedica a ictiologia.

Àngel RUBIO i MUÑOZ, professor a l'Institut Maragall, presentat pel Sr. T. BOTEY i Mr. M. CHEVALIER. Es dedica a història natural.

Són presentats cinc socis més.

El membre Sr. SAGARRA presenta un formós corall roig procedent de la costa brava, on actualment és objecte de recerca.

El Sr. ESPAÑOL dóna compte d'un estudi que té fet sobre les formes catalanes dels gèneres *Julodis*, *Chalcophora*, *Perotis* i *Capnodis* (Col. Buprestidae).

Mn. BATALLER comunica la classificació de nombrosos exemplars del lias lleidatà que foren recollits per l'enginyer Sr. A. MARIN en els treballs portats a cap a Camarasa i Serra del Montroig.

La sessió és aixecada a dos quarts de nou del vespre.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL 23
DE DESEMBRE DEL 1933*Presidència del Dr. PIUS FONT i QUER*

Té lloc a la Sala de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans. Hi assisteixen els membres ALVAREZ, ÀNGEL, BATALLER, BOTEY, CLOSES, ESPAÑOL, FÀBREGAS, FERRER i BRAVO, FOLCH, FONT i QUER, GUTIÉRREZ, MACAU, MASCLANS (Francesc i Rafael), MARCET i RIBA, PARRAMON, SAGARRA, SERÓ, THOMAS, VALLMITJANA, VENTALLÓ,

VILARRÚBIA, VILLALTA, VIÑAS (Paulina) i VIVES i CASANOVA. El president obre l'acte a un quart de vuit del vespre.

És llegida i aprovada l'acta de l'Assemblea anterior.

Són admesos els senyors:

Andreu RIBA i MORELL, farmacèutic, presentat per D. VENTALLÓ i P. FONT i QUER. Viu a Barcelona, Vilardell, 3, 1.er 1.ª, i es dedica a Botànica.

W. W. LEPESCHKIN, doctor en Filosofia, presentat per Pius FONT i QUER. Viu a Barcelona. Berlin, 19, 2.^{on}, i es dedica a Fisiologia vegetal.

Josep ESTRUCH i PRIM, mestre nacional, presentat per L. SOLÉ i Josep FERNÁNDEZ DE VILLALTA. Viu a Barcelona, Roger de Flor, 88, 1.er 3.ª, i es dedica a Ciències Naturals.

Joan MIQUEL i QUINTILLA, estudiant, presentat per Josep FERNÁNDEZ DE VILLALTA i Josep M.ª FONT. Viu a Barcelona, Provença, 273, 2.^{on} 2.ª, i es dedica a Història Natural.

Càtedra i Laboratori d'Entomologia de la Universitat de Barcelona, regentada pel Dr. Ferran L. MENDIGUTIA, presentada per Lluís VALLMITJANA.

El secretari Mn. J. R. BATALLER llegeix la memòria anyal, que és com segueix:

L'any que està a punt de finir serà dins la vida de la INSTITUCIÓ un dels més esplendorosos per la sèrie d'esdeveniments en què ha intervingut la nostra societat.

Passen de quaranta els socis nous que han estat presentats i que vénen ben animosos a col·laborar en les tasques científiques.

Un gran nombre de membres han ingressat en el professorat oficial. Per no incórrer en oblits involuntaris, solament direm que el nostre president el Dr. Pius FONT i QUER, en justícia a la seva vàlua científica, ha estat nomenat professor de Botànica a la nostra Universitat.

Bartomeu DARDER ha entrat a formar part del Consell Universitari i del tribunal de la càtedra de Geografia física de la Universitat de Madrid.

Margarida COMAS, que professà uns cursets a la Universitat Internacional d'Estiu a Santander, fou representant del Govern de Catalunya al Congrés de Pedagogia que tingué lloc a Irlanda.

El nostre membre corresponent Dr. Paul FALLOT, ha portat la representació de la INSTITUCIÓ al XVI.^è Congrés Geològic Internacional que tingué lloc als Estats Units durant l'estiu.

Un altre membre corresponent, el Dr. Gaston ASTRE, de la Universitat de Tolosa, i el qui us adreça la paraula foren els ponents

oficials en el tema de Geologia del XIV.è Congrès d'Hidrologia i Climatologia que tingué lloc la tardor passada.

De les baixes que ha sofert la INSTITUCIÓ la més de doldre és la motivada pel traspàs de ROSSELL i VILA. El qui us parla fou un dels socis que, l'any 1920, va tenir l'honor de portar al si de la nostra INSTITUCIÓ un valor tan destacat com fou el Director de l'Escola Superior d'Agricultura, el qual publicà en les pàgines del BUTLLETÍ alguns treballs i ressenyes bibliogràfiques dels temes de la seva especialització.

Aquest any s'han dut a terme algunes excursions amb molt aprofitament científic. Se n'ha donat compte en les pàgines del BUTLLETÍ. La que més destaca és la realitzada a Menorca durant les vacances de la primera Pasqua.

L'èxit d'aquesta excursió és degut indubtablement al nostre actiu membre Rafael CANDEL i VILA, el qual l'any passat ja crèiem amb mèrits suficients per a formar part de la Junta de la INSTITUCIÓ, i avui ho repetim i sentim que no hagi estat proposat com a candidat en la renovació que ha d'efectuar-se. Al nom de CANDEL ve lligat al de CLOSES, que, amb un desinterès i un afecte remarcables per a la INSTITUCIÓ, delinea els diversos itineraris i mapes utilitzats en les excursions fetes a Montserrat, Poblet, Menorca, etc.

Per intervenció del diputat SBERT, la INSTITUCIÓ fou portadora d'una afectuosa salutació al poble menorquí de part del President Francesc MACIÀ. Hem de remarcar també la distinció que ens féu l'Institut Francès de Barcelona, i en nom de la Universitat de Tolosa, de trametre un delegat a l'acte solemne de descobrir la làpida-homenatge al gran botànic menorquí RODRÍGUEZ FEMENIAS, en la persona del nostre amic i membre F. DUFFAS.

Hem de parlar de les comunicacions, que cada any són més nombroses i que apareixen preferentment en el BUTLLETÍ.

Fa poc temps no hi havia quasi original per a omplir les pàgines del nostre òrgan oficial i avui no sabem com fer-ho per tirar endavant els múltiples treballs que tenim en cartera.

La INSTITUCIÓ, volent honorar la memòria del preclar home de ciència Antoni DE MARTÍ i FRANQUÉS, ha reimprès la seva notable memòria *Experimentos y observaciones sobre los sexos y fecundación de las plantas* amb ocasió del centenari celebrat a Tarragona, del qual ja es féu esment en l'Assemblea passada.

De la branca Botànica han aparegut en el BUTLLETÍ unes notes molt interessants degudes als nostres consocis FONT i QUER, BOLÓS, MARCOS i altres.

La zoologia ve nodridament representada pels treballs dels socis

ESPAÑOL, VILARRÚBIA, AGUILAR-AMAT, CASTAÑOS i P. PUJIULA, amb les suggestives comunicacions de quimisme biològic que ens ha presentat el nostre futur secretari Dr. ORIOL i ANGUERA, jove d'esperit, del qual tan espera la nostra INSTITUCIÓ.

La geologia ens ha ofert temes no menys interessants, deguts als membres FONT J., CLOSES, CANDEL, BATALLER, LLOPIS, SOLÉ, VILLALTA, SAN MIGUEL, DARDER, etc., alguns treballs dels quals hem reeditat.

Fa tres anys el cos anèmic de la INSTITUCIÓ estava en perill de morir d'un sobtat col·lapse. La novella sang transfosa pel centenar de socis que han entrat a col·laborar en les nostres tasques l'han omplert de vigorosa vida, que esperem veure més esplendorosa encara en el trenta-cinquè any que suara hem complert.

El tresorer senyor Prudenci SERÓ presenta l'estat de Caixa de la INSTITUCIÓ amb un total d'entrades de 10.497'06 ptes., i un total de despeses de 7.705'34 ptes., tot fent notar que resten a pagar els BUTLLETINS del 4 al 9 del 1933.

El detall de la Caixa és com segueix:

E N T R A D E S

Saldo del compte anterior	3.531'31 ptes.
Quotes cobrades	3.753'25 »
Institut d'Estudis Catalans	1.000'00 »
Generalitat de Catalunya (1932).	1.479'50 »
Junta de Ciències Naturals	100'00 »
Anuncis	50'00 »
Publicacions venudes	401'80 »
Insígnies venudes	108'00 »
Sobrant d'excursions	73'20 »
Total.	<u>10.497'06 ptes.</u>

S O R T I D E S

Impressió Butlletí 4-6, 7-9 de 1932 i 1-3 de 1933	3.639'05 ptes.
Gravats	721'49 »
Tiratges a part	385'00 »
Impresos d'excursions	1.927'00 »
Ensenyes	450'00 »
Suma i segueix.	<u>7.122'54 ptes.</u>

Suma anterior.		7.122'54 ptes.
Petites despeses:		
Segells i pòlisses . . .	56'00	
Repartir publicacions . . .	124'80	
Cobrament de rebuts . . .	137'95	
Material de Secretaria i circulars.	124'05	
Relligador	80'00	522'80 »
Gratificació al Conserge		60'00 »
Total.		7.705'34 ptes.
Saldo a compte nou		2.791'72 »
		<hr/> 10.497'06 ptes.

Són proposats per a revisar els comptes els membres senyors VENTALLÓ i ALVAREZ.

En nom de la Comissió d'Excursions, el membre Dr. CANDEL i VILA tramet la nota següent:

Aquesta Comissió, en acabar el termini del seu mandat, creu ainent donar compte de la gestió realitzada. S'han efectuat cinc excursions: a Montserrat, el 19 de febrer, amb 36 excursionistes; a Poblet i a l'Espluga de Francolí, el 26 de març, amb 33 excursionistes; a Blanes, per tal de visitar el jardí de «Mar i Murtra» del consoci senyor FAUST, el 7 de maig, amb 23 excursionistes; a Montagut, els dies 24 i 25 de juny, amb 8; a Palautordera, el 20 de novembre, amb 7 excursionistes. Les excursions corresponents als mesos de gener i desembre foren suspeses a causa del mal temps, que ha estat ben poc favorable en altres excursions organitzades. La del mes d'abril fou realitzada a l'illa de Menorca, amb motiu de la 5.ª sessió extraordinària celebrada per la nostra INSTITUCIÓ. És ressenyada amb detall a les pàgines 162-172 del nostre BUTLLETÍ d'enguany.

D'acord amb la Comissió de publicacions han estat impreses les *Guies* corresponents de les excursions a Montserrat, Poblet i Menorca, les quals formaran oportunament un nodrit volum sobre excursions per les terres catalanes.

Donat el caràcter d'aquestes excursions, a part dels membres de la INSTITUCIÓ, hi han pres part els professors i alumnes de diferents centres docents, tals com l'Escola Normal de la Generalitat de Catalunya, Institut-Escola, Institut de Cultura per a la Dona, Escoles Italianes, Institut Francès, etc.

La premsa diària de Barcelona, sense distinció de matís polític o

ideològic, ens ha ajudat desinteressadament fent la propaganda de les nostres excursions, i molts dels atrets per la premsa formen actualment en els rengles de la nostra INSTITUCIÓ. També el «Butlletí dels Mestres», «Ciència», «Ibèrica», de Barcelona, «Voz de Menorca» i «Revista de Menorca», de Maó, han dedicat informacions i notícies sobre la nostra tasca. A tots, el nostre regraciament més cordial.

Ultra d'aquestes col·laboracions, també n'hem rebut d'altres. Gràcies a la mediació del diputat Sr. SBERT, l'Honorable Senyor President de la Generalitat de Catalunya ens rebé en audiència especial i ens va oferir augmentar la subvenció que actualment rebem de la Generalitat, un cop assabentat de les tasques realitzades per la INSTITUCIÓ. En termes anàlegs s'ha expressat també, en diverses ocasions, l'actual Cap del Govern de Catalunya, Hon. Sr. Miquel SANTALÓ.

Amb motiu de l'homenatge a RODRÍGUEZ FEMENIAS, que tingué lloc a Maó en ocasió de la nostra estada, la Junta de Ciències Naturals va lliurar-nos, en concepte de subvenció, la quantitat de cent pessetes, que oportunament cobrà el senyor Tresorer de la INSTITUCIÓ, al qual també van ésser retuts els comptes de la nostra Caixa d'excursions, amb un petit superàvit, malgrat haver estat pagades gairebé totes les despeses que han ocasionat les excursions.

Per a cloure aquesta breu nota, hem de retre el nostre més pregon agraïment als senyors FARGAS i GISPERT, funcionaris administratius de la Secretaria de la Junta de Ciències Naturals, els quals amb tot desinterès, ensems que amb tota cura, s'han encarregat de la inscripció prèvia de les excursions. També cal recordar la col·laboració prestada pels membres de la INSTITUCIÓ senyors VILARRÚBIA i FÀBREGAS, en la redacció de les Guies i en la part administrativa, respectivament. I no podem oblidar l'amic CASTAÑOS, de Maó, gràcies al qual fou possible l'èxit assolit en les nostres excursions per Menorca.

Segons ha estat publicat al nostre BUTLLETÍ i s'ha comunicat als membres de la INSTITUCIÓ, mitjançant la circular repartida, a la sessió de Maó foren presentades tres propostes per a designar el lloc on cal celebrar la 6.ª sessió extraordinària: 1.ª Lleida, per estudiar els problemes esteparis i la geologia del Montsec; 2.ª Tortosa, per estudiar el delta de l'Ebre i els Ports de Beceit; 3.ª Vall d'Aran, per estudiar la Vall, amb dues excursions a la zona alpina i una visita a l'avetosa de la Mata de València, fent centre a Salardú. El pressupost aproximat serà d'unes 125 a 150 pessetes per a cada excursió i l'època oportuna sembla ésser els inicis de maig, juny i juliol, respectivament. Esperem que, com enguany, ens tornarem aplegar una bona colla en un d'aquests llocs. I també esperem que els companys que ens suc-

ceeixin, esmenin les deficiències que puguin trobar en la nostra actuació. Des d'ara oferim ajudar-los amb tot el gust, sempre que calgui.

Havent acordat la Comissió de Bibliografia no començar la redacció de les notes bibliogràfiques sinó a partir de les publicacions aparegudes el 1933, i, per tant, no havent tingut ocasió d'actuar amb gaire amplitud, l'Assemblea renova per tot l'any 1934 els nomenaments de l'anterior.

Amb tot i el que disposa l'Art. 2, de l'acord de l'Assemblea del 1932 referent a la Comissió d'Excursions, creient els senyors assembleistes que convé no renovar-la totalment cada any, és acordat que la susdita Comissió es renovi per meitat en l'Assemblea del desembre. I, per aclamació, són nomenats per als anys 1934-1935 els senyors Salvi FABREGA i Domènec VENTALLÓ. També per aclamació, i després de diverses explicacions del Sr. CLOSES i d'altres senyors membres, l'Assemblea acorda que segueixin en la Comissió per tot l'any 1934 els membres senyors Rafael CANDEL i Josep CLOSES.

Tot seguit es fa l'escrutini de la votació referent al lloc on ha de celebrar-se la reunió extraordinària del 1934, ja que a Menorca foren presentades tres propostes com s'esmenta en la ressenya de la dita reunió.

La visita a la Vall d'Aran és la que ha obtingut més gros contingent d'inscripcions corresponents als membres senyors VENTALLÓ, ÀNGEL, PAGÈS, VILARRÚBIA A., SANMIGUEL, COMAS, AGUILAR-AMAT, VILARRÚBIA J., VIDAL-RIBAS, RUBIÓ, PERICOT J., FÀBREGA S., ORIOL, PARRAMON, CLOSES, i BOTEY.

Finalment es fa la renovació dels càrrecs del Consell Directiu, que són els de Vice-president, Secretari, Tresorer, Bibliotecari i Conseller, segons les normes acordades en l'Assemblea de l'any passat. Voten tots els assistents a l'acte i els membres següents, que han tramès el vot per correu: ARTIGAS, ARIMON, AGUILAR-AMAT, CASANOVA, COMAS M., CANDEL, GARGANTA, JUNCADELLA, MANDULEY, MARCOS, ORIOL, PALAUS, PERICOT, PAGÈS (per l'Institut d'Higiene de Girona), ROIG, RUBIÓ, SENNEN, SAN MIGUEL, SIRERA, VIDAL-RIBAS, VILARRÚBIA (J. i R.), XALABARDER i ZARIQUIEY i CENARRO. La senyoreta VIÑAS i el senyor BOTEY són nomenats escrutadors. El resultat de la votació és el següent:

Vice-president, Joan SOLÉ i PLA . . .	42 vots
Secretari, Antoni ORIOL i ANGUERA . . .	47 »
Tresorer, Salvi FABREGA i GRAU . . .	47 »
Bibliotecari, Antoni MARCOS i PASCUAL . . .	45 »
Conseller, Lluís SOLÉ i SABARÍS . . .	45 »

Obtenen vots diversos altres senyors membres, i l'Assemblea en dóna un per no vàlid. Són rebuts amb retard i no s'han comptat a l'escrutini els vots dels senyors BÀGUENA, J. M. BOFILL, CRESPI i HOMEDES.

El President, després de felicitar els membres elegits per als càrrecs del Consell, diu unes paraules d'agraïment i de comiat als que ara deixaran els càrrecs directius, i pondera sobretot la labor meritòria duta a terme pel Secretari Mossèn BATALLER.

Finalment, i recordant l'allusió que el Secretari ha fet en el seu discurs a l'esforç del Dr. CANDEL i VILA a favor de la Institució, l'Assemblea, per aclamació, fa constar el seu agraïment al Dr. CANDEL i li dóna un vot de gràcies.

A tres quarts de nou és aixecada l'Assemblea.

* * *

Per tal de reunir-se els naturalistes catalans en un acte de confraternitat, celebrada que fou l'Assemblea del 23 de desembre, soparen junts al Restaurant Gran Metro els senyors: BATALLER, BOTEY, CLOSES, ESPAÑOL, FÀBREGAS, FOLCH, FONT i QUER, LÓPEZ MANDULEY, MACAU, MARCET i RIBA, MASCLANS (F. i R.), ORIOL, PAGÈS, PARRAMON, SERÓ, THOMAS, VENTALLÓ, VIDAL-RIBAS i VILARRÚBIA.